

Samenvatting nota

Veilig uitgaan in Helmond 2012

Voor u ligt de veiligheidsrapportage Veilig uitgaan in Helmond 2012. In deze rapportage wordt antwoord gegeven op de centrale vraag voor dit onderzoek: Hoe is het gesteld met de objectieve en subjectieve veiligheid in het centrum-uitgaansgebied van Helmond in 2012. Het doel van de rapportage is het bieden van een basis voor een Plan van Aanpak met aanbevelingen die de veiligheid en de leefbaarheid minstens op het huidige niveau houden en zo mogelijk vergroten, waardoor het uitgaansgebied van Helmond nog veiliger wordt voor de ondernemers en nog aantrekkelijker en veiliger voor zijn bezoekers.

De rapportage maakt deel uit van het instrument Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU). Deze KVU is door het landelijk Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) in samenwerking met het Ministerie van Veiligheid en Justitie ontwikkeld en bedoeld om gemeenten te helpen uitgaansveiligheid te bevorderen. Het is een proces met een aantal stappen van intentieverklaring, veiligheidsanalyse, een plan van aanpak, een covenant tot evaluatie. Als eerste stap van de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan Helmond hebben alle bij het uitgaan betrokken partijen (waaronder de gemeente) in april 2012 een intentieverklaring getekend waarmee zij akkoord gingen om inspanningen te leveren om tot de Kwaliteitsmeter te komen en vervolgens hebben de partijen de Projectgroep KVU Helmond opgericht. De projectgroep heeft vastgesteld welke informatie verzameld dient te worden om een zo helder mogelijk beeld te krijgen van de veiligheid in het uitgaansgebied van Helmond te krijgen en deze heeft aan de afdeling Beleidscoördinatie, Onderzoek en Statistiek opdracht gegeven om een onderzoek daarnaar te doen.

De informatie is verkregen uit gehouden enquêtes (onder de horeca-ondernemers en het uitgaans-publiek), deskresearch (1. databestanden van politiegegevens, 2. verslagen van bijeenkomsten van bij de horeca betrokken partijen en 3. vergelijking met soortgelijke onderzoeken in andere steden), en een gebiedsschouw.

Het onderzoek is inmiddels afgerond en de uitkomsten staan hieronder samengevat weergegeven als beantwoording van de onderzoeksvragen.

Hoe kenmerkt zich het uitgaanscentrum van Helmond anno 2012?

Het uitgaansgebied in het centrum van Helmond bestaat uit 4 deelgebieden, Steenweg, Haven-gebied, Markt/Wal en een restgebied (rondom het kasteel). In de deelgebieden Steenweg en Havengebied is de meeste avond-nachthoreca geconcentreerd. Deze twee gebieden worden gescheiden door de Zuid-Willemsvaart.

Het gebied is zowel met het openbaar vervoer, gemotoriseerd, met de fiets en te voet goed bereikbaar tot in de avond; 's nachts is er geen openbaar vervoer. Er is parkeergelegenheid op loopafstand van de gebieden (3 gemeentelijke betaalde en bewaakte parkeergarages, waarvan er 1 geopend is tot de sluitingsuren van de horeca in het weekend) en er zijn 2 taxistandplaatsen. Het gebied heeft diverse gratis fietsenstallingen waarvan er 2 doorlopend toegankelijk zijn van vrijdagavond tot maandagochtend en voorzien zijn van camerabewaking.

Het centrumgebied omvat 29 horecagelegenheden: 21 cafés/uitgaansgelegenheden, 4 eetgelegenheden, 1 eetgelegenheid/zalencentrum en (ten tijde van het onderzoek) 3 leegstaande panden.

De horeca-zones en een deel van het centrum zijn voorzien van toezichtcamera's. Tevens worden er (tijdelijke) mobiele urinoirs geplaatst tijdens de uitgaansuren en evenementen. Politie is elke week tijdens de uitgaansuren en direct daarna op vrijdagavond-/nacht en zaterdagavond-/nacht aanwezig in het uitgaansgebied; bij evenementen wordt de sterkte aangepast.

Hoe is de huidige beheersituatie van het uitgaansgebied?

De openbare ruimte van het centrum-uitgaansgebied kan als heel redelijk worden gezien qua onderhoud en schoonmaak: dit komt enerzijds uit de gehouden schouw en anderzijds dit is ook de mening van de ondernemers; deze laatste groep is niet onverdeeld heel enthousiast, maar het is toch een minderheid die niet tevreden is.

De kritische blik van de schouw en de mening van betrokken partijen levert voor toekomstig beleid de volgende belangrijkste aandachtspunten op:

- Beplanting en verharding van wegen, fiets- en voetpaden zijn goed onderhouden. Er is nauwelijks zwerfvuil geconstateerd (dit in tegenstelling tot de mening van de ondernemers hierover), maar er zijn wel overvolle prullenbakken gesignaleerd.
- Door het hele gebied zijn sporen van wildplassen te zien; dit probleem wordt bevestigd door de onderzoeksuitkomsten (mening ondernemers en politicijfers).
- De verkeersveiligheid tijdens de uitgaansuren is op twee plaatsen duidelijk in het geding:
 - o Confrontatie twee verkeersstromen (auto's en voetgangers) op de kruising Veestraatbrug/Kanaaldijk N.W./Steenweg.
 - o Confrontatie verkeer (voetgangers of fietsers) met gebruikers (publiek en bedienend personeel) op de Havenweg, ter hoogte van de Zuid-Willemsvaart waar terrassen aan beide zijden van de weg gesitueerd zijn.
- De Zuid-Willemsvaart in het uitgaansgebied oogt vies (oopenhoping van vuil/groen) en het water stinkt.
- Begrenzing van het gebied is op papier wel duidelijk, visueel voor bezoekers niet.
- De aanwezige fietsenstallingen worden tijdens de uitgaansuren bewaakt door camera's. Er wordt relatief veel 'wild' geparkeerd buiten de stallingen. Of dit te wijten is aan een gebrek aan genoeg stallingen of dat dit ligt aan de houding van het uitgaanspubliek, kan uit het onderzoek niet worden afgeleid. Ondernemers en publiek hebben zich hierover niet beklagd.
- Bewegwijzering richting vervoersfaciliteiten is niet altijd even duidelijk (met name niet in het donker voor fietsers en voetgangers).
- In het gebied hangen 31 camera's. Op vrijdagavond-/nacht en zaterdagavond-/nacht worden deze bekeken door observanten van de Stadswacht. Uit een gehouden enquête blijkt ook dat bijna drie vierde deel van de stappers verwacht dat het veiliger wordt als er camera's hangen. Maar niet meer dan de helft van hen weet dat ze er

- hangen. Op enkele plekken is de functionering minder doordat er parasols voor staan of er groen voor hangt.
- Het gebied is over het algemeen goed verlicht, maar defecte lampen worden niet altijd snel vervangen; dit is de ervaring van zowel de schouwgangers als de ondernemers. Er worden echter wel enkele donkere plekken gesignaleerd zoals de doorsteek Oude Aa-Havenweg (bij Intertoys).
 - Van de twee aanwezige taxistandplaatsen ligt er 1 in de directe nabijheid van het uitgaansgebied en de andere ligt verder weg, is minder goed zichtbaar en er staan weinig taxi's.

Hoe kenmerken zich de gebruikers van het uitgaansgebied, horeca-ondernemers en uitgaanspubliek?

Horeca-ondernemers

- De horeca-ondernemers beheren – op 1 na – allemaal 1 zaak; eentje heeft er 3.
- De meeste horeca-ondernemers zijn verenigd in één of meer van de bestaande ondernemersverenigingen en zij hebben vertegenwoordigers in gemeentelijke werkgroepen die zich met horeca bezig houden. Er vindt al jaren veelvuldig en gestandaardiseerd overleg plaats tussen alle bij het uitgaan betrokken instanties/partijen.
- De ondernemers hebben op zaterdagavond de meeste bezoekers in hun zaken.
- Twee op de drie streven naar een bepaalde mix van bezoekers (o.a. leeftijd; muziekstijlen) om de sfeer in de zaak te verhogen.

Uitgaanspubliek

- Het uitgaanspubliek is gemiddeld 21 jaar, betreft in meerderheid mannen en zijn hoofdzakelijk afkomstig uit Helmond. Ruim de helft gaat minimaal 1 keer in de week op stap, maar niet altijd in Helmond.
- De meesten gaan op dezelfde manier naar huis als ze gekomen zijn: ruim de helft met de fiets, bijna een vierde deel met de auto en één op de negen lopend.
- Ruim de helft van de stappers heeft al alcohol op als men op stap gaat, gemiddeld ca. 6 à 7 glazen en dit zijn in meerderheid jongeren onder de 18 jaar.
- Drie op de vier stappers vindt het uitgaan in Helmond plezierig. Te rustig uitgaanscentrum en te weinig kroegen zijn de twee meest genoemde redenen om hier niet tevreden over te zijn.

Welke maatregelen treffen de ondernemers om de brandveiligheid en de sociale veiligheid in en rond hun bedrijven te waarborgen?

- In zijn algemeenheid tonen de Helmondse horeca-ondernemers redelijk hun verantwoordelijkheid waar het gaat om de brandveiligheid en de sociale veiligheid in en om hun bedrijven:
Alle ondernemers hebben 1 of meer maatregelen in hun gebouwen in het kader van brandpreventie. Overigens zijn een aantal van deze brandpreventiemaatregelen ook verplicht in het kader van het huidige Bouwbesluit. Zij hebben ook allemaal minimaal 1 keer per jaar contact met de brandweer. Ook blijkt dat een meerderheid van het horeca-personeel wel instructies krijgt, maar geen van allen volgt specifieke cursussen.
- Op 1 na heeft iedere horeca-ondernemer beveiligingsinstallaties in zijn pand; 3 van de 4 hebben camerabewaking en inbraakalarmsystemen en zorgen ervoor geen gevaarlijke voorwerpen in hun zaak te hebben waarmee gegooid of geslagen kan worden. In iedere zaak heeft het personeel zicht op het publiek (uitgezonderd de toiletten). En circa 2 van de 3 ondernemers maken gebruik van de horecatelefoon.
- De meesten zorgen voor deskundig personeel (EHBO-diploma; BHV-diploma); het personeel van 6 ondernemers heeft dit echter niet.
- De helft heeft regulier een portier in dienst en daarnaast hebben anderen deze bij evenementen; 1 op de 6 heeft nooit een portier.

- Drie vierde deel heeft huisregels opgesteld, waaraan bezoekers zich moeten houden, regels over gedrag, drank-/ drugsgebruik en minimale toegangsleeftijd.
- 2 Van de 3 ondernemers hanteren het zogenaamd deurbeleid: een vorm van toelatingsbeleid tijdens de uitgaansuren. Mensen die zich niet aan de opgestelde criteria houden, wordt de toegang ontzegd en op 2 na heeft iedereen dit ook in het afgelopen jaar toegepast. Soms krijgt iemand niet alleen een individuele ontzegging (bij 1 café niet welkom) maar ook een collectief verbod (bij alle cafés die lid zijn van de horecavereniging, niet meer welkom).
- De meeste horeca-ondernemers houden zich aan de collectieve verboden en degenen die dit nog niet doen, willen hier wel aan gaan meedoen. Maar in de praktijk werkt het nog niet optimaal: een meerderheid van de horeca-ondernemers weet niet wie er allemaal een collectief verbod heeft.
- Het opstellen van regels en een deurbeleid wordt ook in de praktijk toegepast: 1 op de 6 stap-pers maakte afgelopen jaar ook de gevolgen mee van het niet voldoen aan de regels: men werd de toegang geweigerd. De redenen betroffen vooral leeftijd en legitimatie. Opmerkelijk genoeg vond meer dan de helft van hen de weigering ook terecht.

Kent het uitgaanspubliek de maatregelen van de horeca-ondernemers en hoe denkt men daarover?

- Als stappers in Helmond te maken krijgen met een weigering of een horeca-ontzegging (individueel of collectief), dan komt dit voor een deel als een verrassing: een derde is niet op de hoogte van de huisregels en bijna de helft kent het begrip ontzegging niet.
- De aanwezigheid van een portier wordt door de meeste stappers wel belangrijk gevonden. Toch heeft 1 op de 6 ondernemers geen portier in dienst.
De meeste stappers zijn tevreden over het gedrag van de portiers, circa 1 op de 6 is dit niet.

Neemt het uitgaanspubliek ook maatregelen om de eigen veiligheid te waarborgen?

Ook bij het uitgaanspubliek leeft de verantwoordelijkheid om zelf de eigen veiligheid te waarborgen: een deel van hen neemt geen extra maatregelen om de eigen (sociale) veiligheid te waarborgen, maar ruim de helft (53%) doet dit wel. Men let goed op, gaat niet alleen maar met anderen op stap, gaat agressie uit de weg en vermijdt donkere en enge plekken; dit zijn wel de meest voorkomende maatregelen die men neemt.

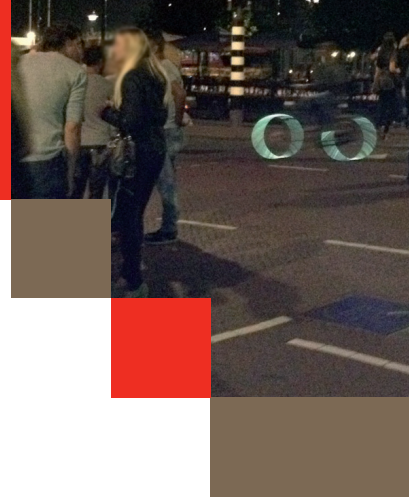
Ervaren ondernemers en publiek vormen van overlast die samenhangen met het uitgaan?

Ondernemers ervaren de meeste overlast van wildplassen, fietsendiefstal en vernielingen/vandalisme. Deze mening wordt ondersteund door de politiecijfers: wildplassen, geluidshinder, vernielingen/vandalisme en diefstal (brom-) fietsen zijn de meest voorkomende overlastincidenten die zich hebben voorgedaan in de periode januari 2010-juni 2012 tijdens het uitgaan in Helmond-centrum.

De geluidshinder, veroorzaakt door horeca, is het meest voorkomende overlastincident, maar deze heeft in geen enkel geval geleid tot het doen van een aangifte, dit in tegenstelling tot de vernielingen/vandalisme en diefstal (brom-/ fietsen) waarbij in de meerderheid van de gevallen wel aangifte is gedaan. Bij de twee laatstgenoemde zal in dit veel gevallen ook nodig zijn om aanspraak te kunnen maken op een eventuele vergoeding als men verzekerd is tegen diefstal of schade.

De meldingen geluidshinder zijn vanaf begin 2011 duidelijk afgenomen (als gevolg van door gemeente en horeca hiertegen genomen maatregelen), bij de overige is geen echte toe-/of afname zichtbaar.

De meeste geluidshindermeldingen hebben betrekking op de Markt/Wal en het Havengebied. De geregistreerde incidenten wildplassen doen zich voor in het Havengebied, Markt/Wal en het gebied Steenweg.

Hoe veilig voelen ondernemers en publiek zich tijdens de uitgaansuren en hoe verhoudt hun mening zich tot de feitelijke (politie)cijfers?

Horeca-ondernemers:

- Voelen zich niet allemaal veilig. De helft van hen/hun personeel voelde zich in het afgelopen jaar wel eens onveilig binnen hun bedrijf of in de directe omgeving ervan. En dit gevoel komt niet uit de lucht vallen: 2 van de 3 kregen in de afgelopen 12 maanden te maken met misdrijven in hun zaak; de meeste betroffen vernielingen/bekladdingen en vechtpartijen. En een kleiner deel van hen (6 van de 24) werd gewelddadig benaderd; daarbij ging het in de meeste gevallen om ver-baal geweld, maar ook fysiek geweld is enkele keren voorgekomen.

Uitgaanspubliek:

- Blijkt gemiddeld ruim tevreden over de veiligheid van het uitgaan in Helmond; zij beoordelen de-ze met een gemiddelde score van 7,2 (op een schaal van 1=niet veilig tot 10=heel veilig). 12% Geeft hieraan een onvoldoende en de redenen daarvoor betreffen te weinig controle en veel zin-loos geweld.
- Veruit de meeste stappers voelen zich dan ook nooit onveilig: 82% voelt zich nooit onveilig op straat en (opmerkelijk genoeg) een net iets kleiner percentage, 79%, voelt zich nooit onveilig binnen in de uitgaansgelegenheden; 11% voelt zich zowel binnen als buiten ooit onveilig.
- Het onveilig gevoel op straat hebben de stappers met name in de omgeving Steenweg en binnen in de gelegenheden betreft dit vooral bij de deur en op de dansvloer.
- Het onveilig voelen van stappers heeft te maken met onaangename ervaringen: circa 1 op de 3 stappers werd in het afgelopen jaar mondeling bedreigd, 1 op de 5 hinderlijk gevolgd/gestalkt en circa 1 op de 6 werd mishandeld (zonder lichamelijk letsel).

De informatie die de ondernemers en uitgaanspubliek over het niet veilig voelen en de aanraking met bedreigende situaties hebben gegeven, komt geheel overeen met de betreffende politiecijfers: dreiging/belediging maar vooral (eenvoudige) mishandeling zijn de twee vaakst voorkomende incidenten in de uitgaansuren in Helmond. En ook de incidenten die dan volgen (als meest voorkomend), hebben indirect te maken met geweld en misdragingen van het publiek: ruzie/twist, verzet tegen bevel en openlijke geweldpleging tegen personen/goederen. Deze incidenten hebben zich in hoofdzaak in de gebieden Steenweg en Havengebied afgespeeld. Er is geen duidelijke toe- of afname in de aantallen incidenten. De cijfers laten in de gemeten periode (1 januari 2010-30 juni 2012) een diffuus beeld zien (uitgezonderd het tweede halfjaar van 2011, dat bij enkele incidenten pieken vertoont; dit is met name het gevolg van een tumultueuze avond in juli van dat jaar).

Gemiddeld voelen ondernemers zich meer onveilig dan hun uitgaanspubliek. Dit heeft wellicht te maken met de verantwoordelijkheid die ondernemers hebben: die betreft niet alleen henzelf, maar ook hun personeel en hun zaak. Het uitgaanspubliek heeft in feite alleen de verantwoordelijkheid over zichzelf.

Wat is de mening van de ondernemers en publiek over de bij het uitgaan betrokken instanties?

In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat zowel de horeca-ondernemers als het uitgaanspubliek gemiddeld redelijk tot goed tevreden zijn over de bij het uitgaan betrokken instanties. Bij elk aspect is echter wel een (kleiner deel) niet tevreden; dit verdient dan aandacht.

- Gemeente: Gemiddeld zijn ondernemers matig/voldoende tevreden over de uitvoering van de taak die de gemeente heeft in het beheer van de openbare ruimte, het onderhoud en schoonmaak. Circa een zesde deel vindt het onvoldoende. In feite onderstrepen zij wat de schouwgangers constateerden: over het algemeen niet slecht, maar enkele zaken vragen aandacht, zoals zwerfvuil, overvolle prullenbakken en nietwerkende verlichting.

- Brandweer: Over het algemeen zijn ondernemers tevreden over hoe de brandweer de taken uitvoert rond het uitgaan.
- Politie:
 - o De meeste ondernemers hebben frequent contact met de politie en zij zijn over het algemeen tevreden over het optreden van de politie en over de bezettingsgraad op de uitgaansavonden. Enkele ondernemers zijn hierover niet tevreden.
 - o Ook het uitgaanspubliek is gemiddeld tevreden: ruim drie vierde deel vindt het optreden voldoende. De mening over het optreden bij ontstane incidenten wordt echter minder positief beoordeeld door hen. Van degenen die in aanraking kwamen met de politie, vond de helft het optreden niet helemaal correct. 'Onjuist', 'overdreven', 'niet serieus genomen' en 'ten onrechte aangehouden' zijn daarbij de meest genoemde ontevredenheidsredenen. De mening zal wellicht samenhangen met het gegeven of men overtreder, omstander of slachtoffer was, maar ook bij de twee laatstgenoemde groepen was een substantieel deel niet tevreden.

Wat is volgens de Helmondse horeca-ondernemers en uitgaanspubliek het grootste probleem van het veilig uitgaan?

Ondernemers en uitgaanspubliek hebben groepen jongeren /allochtone jongeren het meest genoemd als veroorzakers van de problemen rond het veilig uitgaan.

Ondernemers hebben dit echter zeker niet als hét probleem genoemd dat als eerste moet worden aangepakt. In hun ogen is er geen eenduidige oplossing voor uitgaansproblemen, maar moeten er meer zaken tegelijkertijd worden aangepakt. Dan gaat het – naast de jongeren - ook om verkeersveiligheid en handhaving. Overleg met elkaar en met alle bij het uitgaan betrokken partijen hierover voeren wordt door de meesten van hen wel onderschreven.

Hoe verhouden de mening van de Helmondse ondernemers en het uitgaanspubliek zich tot die in andere Nederlandse steden?

Het beeld van het uitgaan in Helmond met al zijn facetten, zoals dat uit de diverse onderzoeken naar voren is gekomen, is niet uniek. Een vergelijking met vijf andere Nederlandse steden laat zien, dat zowel de positieve als de negatieve punten in grote lijnen dezelfde zijn.

Op enkele punten springt Helmond eruit:

- Het uitgaanspubliek is gemiddeld jonger en het aandeel stappers van buiten is relatief kleiner.
- De Helmondse ondernemers hebben gemiddeld vaker goede brandveilige maatregelen genomen en hebben vaker een portier in dienst. In Helmond zijn de horeca-ondernemers gemiddeld wat meer ontevreden over de straatverlichting in het uitgaansgebied.
- Het uitgaansgebied heeft meer camerabewaking.
- Stappers zijn gemiddeld beter tevreden over het optreden van de politie dan in de andere vergeleken steden.
- Stappers die geweigerd worden vinden dat gemiddeld vaker terecht dan stappers in andere steden.
- Er zijn gemiddeld wat meer ondernemers die zich wel eens onveilig voelen in/rond hun bedrijf dan die in de andere vergeleken steden.

Daarentegen voelen de stappers in Helmond zich gemiddeld veiliger op straat: ruim 80% voelt zich daar nooit onveilig en dat percentage is 10% tot 40% hoger dan in de andere vergeleken steden. Een bijna even groot aandeel voelt zich nooit onveilig in de Helmondse uitgaansgelegenheden (terwijl in de andere steden dit aandeel juist wat hoger ligt).

Wat zijn volgens de bij het uitgaan betrokken partijen aandachtspunten voor toekomstig beleid?

Uit de overlegsituaties die de betrokken partijen in de meetperiode van het onderzoek (1 januari 2010- 30 juni 2012) hebben gevoerd zijn aandachtspunten voor toekomstig beleid naar voren gekomen, die in grote lijnen aansluiten bij de uitkomsten van de andere onderzoeken:

- verbeteringen in de openbare ruimte aanbrengen
- verbeteringen in de handhaving
- afspraken tussen betrokken instanties over openbare orde, toelatingsbeleid, collectieve ontzeggingen.

TOT SLOT

Hiervoor is in hoofdlijnen de 0-meting Veilig Uitgaan in Helmond 2012 gepresenteerd, de uitkomsten van diverse onderzoeken naar de situatie van het uitgaan in Helmond anno 2012.

Uit al die onderzoeken komt één ding duidelijk naar voren: de meeste van de gesignaleerde problemen liggen hoofdzakelijk bij het gedrag van een deel van het uitgaanspubliek. Er zijn zaken in de openbare ruimte en bij de betrokken instanties, die ook op het gebied van de veiligheid verbetering behoeven en waarvoor ook zeker oplossingen gezocht moeten worden. Maar nagenoeg alle onveilige situaties en incidenten worden niet zozeer veroorzaakt door het ontbreken van of mankementen aan technische installaties of apparaten of door een gebrek aan onderhoud of schoonmaak, maar door het gebrek aan verantwoordelijkheid en het niet (voldoende) hebben van een normbesef van (een deel van de) stappers.

Maar het is niet allemaal problematisch wat uit de onderzoeken komt. Integendeel.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden, dat het onderzoek naar het Helmondse uitgaan veel positieve punten oplevert:

- Het uitgaanspubliek is redelijk tot goed tevreden over het uitgaan in Helmond.
- Een zeer grote meerderheid van de stappers voelt zich ook nooit onveilig.
- Ondernemers waarborgen die veiligheid door in technisch en organisatorisch opzicht allerlei maatregelen te nemen.
- Er vindt veelvuldig overleg plaats tussen alle bij het uitgaan betrokken partijen om het uitgaan in het Helmondse centrum zo veilig en zo plezierig mogelijk te houden.
- De onderhoudssituatie en verkeersveiligheid van de openbare ruimte in het centrale uitgaansgebied worden over het algemeen redelijk goed beoordeeld.
- In de vergelijking met andere steden scoort Helmond relatief goed.

Uiteraard kan het altijd beter. Uit de onderzoeken zijn, naast de hiervoor geschetste problematiek die te maken heeft met het gedrag van stappers, punten naar voren gekomen die aandacht behoeven: o.a. de veiligheid van de ondernemers/hun personeel, de vernielingen/ mishandelingen door stappers, de verkeersveiligheid op enkele locaties in de openbare ruimte en het wildplassen.

In het streven naar een zo prettig en veilig mogelijke uitgaanssituatie zal dan ook een combinatie van maatregelen die de openbare ruimte veiliger maken én die ervoor zorgen dat een deel van de stappers zich socialer gaat gedragen tijdens het uitgaan, leiden tot de beste resultaten.

Het is aan bestuurders en alle betrokken partijen zaak om hier nota van te nemen.

COLOFON

Titel : Veilig uitgaan in Helmond 2012, Onderzoek (0-meting) als basis voor de Kwaliteitsmeter Veilig
Uitgaan Helmond

Opdrachtgever : Gemeentebestuur Helmond

Opdrachtnemer : Afdeling Beleidscoördinatie, Onderzoek en Statistiek gemeente Helmond
(Nicole van Dam / Anne Lewis / Wilma Timmers/)

Datum : April 2013

De volledige nota en het bijbehorende bijlagenboek (met alle cijfermatige uitkomsten en achtergrondgegevens) staan op de gemeentelijke website www.helmond.nl onder de link 'feiten en cijfers'.